

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

TANÁCS

Tervezet – A Tanács állásfoglalása az inkluzív és versenyképes Európát célzó új európai készségfejlesztési programról

(2016/C 467/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

MEGÁLLAPÍTVA, HOGY AZ ÚJ SZAKPOLITIKAI KÖRNYEZETBEN:

- az új munkamódszerek, az automatizálás és a robotizáció mind hatással vannak azokra a különböző ismeretekre, készségekre és kompetenciákra, amelyek nélkülözhetetlenek az egyre versenyorientáltabb, összetett és multikulturális világban, emellett több gazdasági ágazatban gyors technológiai és szerkezeti változásoknak vagyunk tanúi, továbbá a digitális kompetenciák és a transzverzális készségek szükségessé váltak a szakképzett munkaerő hiánya és a strukturális munkaerőhiány kezeléséhez, és ahhoz, hogy a polgárok jobban teljesítsenek és lehetőségük legyen a jövőbeli munkahelyek igényeihez és a társadalmi változásokhoz alkalmazkodni;
 - az alapkészségek, a transzverzális készségek és a digitális kompetenciák alacsony szintje veszélyeztetheti a foglalkoztathatóságot és a társadalom életében való aktív részvételét;
 - ugyanakkor Európa egyes térségei egymástól eltérő mértékben különböző jelenségekkel szembesülnek, ezek közé sorolhatjuk például a főleg a fiatalokat érintő tartósan alacsony mértékű gazdasági és társadalmi növekedést, a népesség előregedését, valamint a növekvő migrációs áramlást, az alacsony szintű innovációt és az új biztonsági kockázatokat;
1. NYUGTÁZZA az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának szóló „Új európai készségfejlesztési program: Közös erővel a humántőke, a foglalkoztathatóság és a versenyképesség megerősítéséért ⁽¹⁾” című bizottsági közleményt; ÜDVÖZLI, hogy a közleménnyel a Bizottság hozzájárul a készségfejlesztés terén az Unión belül tett közös erőfeszítésekhez, valamint a munka és az oktatás világának közelítéséhez; EMLÉKEZTET emellett arra, hogy az új európai készségfejlesztési program keretébe tartozó egyes javaslatokat az érintett tanácsi szervek meg fogják vizsgálni;
 2. EGYETÉRT abban, hogy az alábbi kérdéseket rendkívüli fontosságuk miatt ki kell emelni:
 - a) az oktatás és a képzés feladata nemcsak a munkaerőpiacra való felkészítés, hanem a társadalmi befogadás és kohézió előmozdítása is az egyének tágabb értelemben vett személyes fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás révén, amely folyamatnak eredménye a kritikát is megfogalmazó, magabiztos, aktív és független polgár, aki képes a modern társadalmat annak összetettségében értelmezni, és kész a gyorsan bekövetkező társadalmi változásokkal lépést tartani. Fontos, hogy a munkaerőpiac sürgető igényeit meghaladva az oktatás és képzés olyan aspektusaira is összpontosítsunk, amelyek alkalmasak az innováció, a vállalkozói készség és a kreativitás ösztönzésére, az ágazatok formálására, a munkahelyteremtésre, az új piacok kialakítására, a polgárok – köztük a kiszolgáltatott helyzetben lévők – felelősségvállalásának ösztönzésére, a demokratikus élet gazdagítására, valamint elkötelezett, tehetős és aktív polgárok nevelésére. Az Európa egyes részein a radikalizálódással kapcsolatosan nemrégiben bekövetkezett tragikus eseményekre tekintettel még sürgetőbb, hogy a polgári, demokratikus és interkulturális kompetenciákat és a kritikus gondolkodást középpontba helyezzük;
 - b) a tanulóknak minden életkorban kiváló tanárookra és oktatókra van szükségük ahhoz, hogy olyan széles körű kompetenciakészletet sajátítsanak el, amelyre mind a magánéletükhöz, mind a későbbi munkájukhoz szükségük van. A tanárok és az oktatók egyrészt ösztönözhetik és segíthetik a tanulókat abban, hogy magasabb szintű és relevánsabb tudást, készségeket és kompetenciákat sajátítsanak el, másrészt kulcsszerepet játszanak az új oktatási és tanulási módszerek bevezetésében is. Mindazonáltal szakadatlan és kitartó erőfeszítéseket igényel az, hogy a tehetséget és a kiválóságot a tanári pályára vonzzuk, majd biztosítsuk támogatását és pályán tartását, mégpedig a tanárok és az oktatók megfelelő munkakörnyezetének és annak biztosítása révén, hogy a tanárok és az oktatók maguk is naprakészek maradjanak a legújabb fejlemények terén és nyitott hozzáállást tanúsítsanak a körülöttük bekövetkező technológiai és társadalmi változások vonatkozásában;

⁽¹⁾ 10038/16.

- c) az oktatás és képzés, illetve a munka világa között az összes érdekelt fél bevonásával kialakított szorosabb kapcsolatok alapvető szerepet játszanak annak szavatolásában, hogy minden egyes személy adottságai és tehetsége teljes mértékben kibontakozhasson, emellett hozzájárul az egyének jobb alkalmazhatóságához, társadalmi integrációjához és aktív társadalmi részvételéhez; az ilyen kapcsolatok annak biztosítását is elősegítik, hogy az oktatási és képzési rendszerek továbbra is rugalmasak legyenek és reagálni tudjanak a társadalmi és munkaerő-piaci változásokra. Fontos ezen túlmenően ösztönözni azt, hogy a munkaadók elkötelezettek legyenek munkavállalóik egész életen át tartó tanulása mellett;
- d) létfontosságú a digitális kompetenciák már korai életkortól kezdődő elsajátítása, azonban az oktatásnak és képzésnek nemcsak a munkaerőpiac konkrétan meghatározott jelenlegi szakmai igényeinek kell megfelelnie, hanem annak a hosszabb távú célkitűzésnek is, amely az alkalmazkodáshoz és a jövő technológiai fejlődésének irányításához kellő, új, ma még nem meghatározható ismereteknek, készségeknek és kompetenciáknak az elsajátításához szükséges rugalmas gondolkodásmód és kíváncsiság ösztönzésére irányul;
- e) az új európai készségfejlesztési programban meghatározott intézkedéseket az oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszerével (Oktatás és képzés 2020) összhangban kell végrehajtani, mivel ez utóbbi egybefogja valamennyi tanulási formát, teljes mértékben tiszteletben tartja a szubszidiaritást, hasznos keretét jelenti a tagállami szakpolitikák támogatásának és előmozdítja az uniós szinten, illetve a más idevágó szakpolitikai folyamatokkal, például az európai szemeszterrel folytatott együttműködést. Az oktatás-képzés és a készségek területének európai szintű koordinálására és a jelentéstételi kérdésekre vonatkozó intézkedéseknek hatékonyaknak, eredményeseknek kell lenniük és a tagállamok és a Bizottság közötti megállapodáson kell alapulniuk. A már meglévő struktúrákra építve teljes mértékben hasznosítani kell a tagállami szakértelmet;
- f) az új európai készségfejlesztési program keretében elfogadott intézkedések megvalósíthatóságát biztosítandó meg kell vizsgálni a megfelelő uniós finanszírozási források rendelkezésre állását.
3. FELKÉRI a Bizottságot, hogy az új európai készségfejlesztési program keretébe tartozó dokumentumok benyújtásakor vegye figyelembe ezt az állásfoglalást.
-